

зайвих грошей у каналах обігу. Ця політика здійснюється, в першу чергу, за допомогою скорочення витрат державного бюджету, а саме: субсидії підприємствам, виділення на соціальні потреби, інфраструктуру, на потреби військово-промислового комплексу. Щоб вилучити зайві кошти, що надійшли туди раніше, як правило посилюється податковий тиск на доходи. Незалежно від цього мобілізовані в бюджет через податки гроші можуть знову брати участь в обігу у вигляді державних витрат [2].

Політика доходів передбачає державне регулювання заробітної плати й цін. Цей контроль полягає, наприклад, у фіксації заробітної плати і цін на певному рівні, або встановленні темпів їх зростання в певних межах, нерідко саме в межах темпів приросту продуктивності праці.

В антиінфляційній стратегії важливою складовою є тривала монетарна політика. Її невід'ємна риса – введення жорстких фіксованих лімітів на щорічні прирости грошової маси. Таким чином, є очевидним, що здійснення та регулювання антиінфляційної грошової стратегії під силу лише Національному банку України, що не залежить ні від Уряду, ні від Президента України.

Не можна не згадати про ще один напрям антиінфляційної політики – скорочення бюджетного дефіциту, яке можливе двома шляхами – через збільшення доходів і зменшення видатків держави. На думку аналітиків, більш дієвим є другий варіант, тому перевагу слід надати саме йому.

За даними Державної служби статистики України інфляція з січня по жовтень 2014 року досягла 19,8 відсотків. Уряд України на початку року прогнозував інфляцію за підсумками 2014 року на рівні 12-14 відсотків. Міжнародний валютний фонд прогнозував прискорення інфляції у поточному році в Україні до 16 відсотків. Міністерство економічного розвитку і торгівлі до кінця 2014 року очікує інфляцію на рівні 19,5%. ВВП у II кварталі 2014 року порівняно з відповідним періодом 2013 року скоротився на 4,6%, а зниження реального ВВП в III кварталі склало 5,1%, виробництво у промисловості за 10 місяців поточного року знизилося на 7,8%, єдиний вид діяльності, який демонструє позитивну динаміку - це сільське господарство - зростання на 6% [3].

На основі проаналізованих показників, а також враховуючи ситуацію на Донбасі, можна зробити висновок, що інфляція в Україні буде присутня ще тривалий час. Головна увага уряду має бути зосереджена на тому, щоб утримувати інфляцію на достатньому рівні, при якому мав би місце сталий розвиток вітчизняного підприємництва, збільшувався добробут громадян. Регулювання валютного курсу державою займає особливе місце в антиінфляційній діяльності, адже за даними Національного банку України прискорення інфляції відбувалося як за рахунок підвищення адміністративно регульованих цін і тарифів в результаті проведення непопулярних, але необхідних реформ, так і через знецінення обмінного курсу гривні до долара США, яке за січень-жовтень 2014 склало 58,9%. Військова агресія на Сході країни призвела до прискорення відтоку депозитів з банків. Зокрема, в липні-жовтні відтік депозитів населення в національній валюті склав 16,8 млрд грн [4].

Таким чином, зволікання з проведенням антиінфляційної політики нині набуває ваги державної безпеки та виживання абсолютної більшості населення України. Кінцевою метою антиінфляційних заходів має стати формування високоефективного народногосподарського комплексу, поетапний комплексний підхід до соціально зорієнтованої ринкової економіки, розгортання конкурентоспроможних виробництв та формування експортного потенціалу країни.

Список використаних джерел:

1. Марцин В. С. Деякі підходи до регулювання інфляційних процесів на сучасному етапі розвитку економіки / В. С. Марцин // Економіка розвитку No 1(65). –2013. –С. 42–48.
2. Кляшов І.С. Аспекти антиінфляційної політики України / І.С.Кляшов [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.repository.hneu.edu.ua/jspui/bitstream>
3. Веб-сайт Державного комітету статистики: розділ «Статистична інформація» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ukrstat.gov.ua/>
4. Веб-сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua/control/uk/index/>

Драка В.О., студентка

група Ф-23, факультет обліково-фінансовий
спеціальність: фінанси

Науковий керівник: **Хомутенко .І.**, к.е.н., доцент

ДВНЗ «Українська академія банківської справи Національного банку України» (м. Суми)
miss.draka@mail.ru

ІННОВАЦІЇ ЯК ФАКТОР ВИПЕРЕДЖАЛЬНОГО РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Тенденції розвитку світової економіки переконливо свідчать, що єдиним можливим шляхом підвищення конкурентоспроможності країни на міжнародній арені є формування економіки, що базується на знаннях. В умовах глобалізації значення інноваційної складової соціально-економічного розвитку країни постійно зростає, інновації перетворюють на важливе джерело економічного зростання, підвищення рівня та якості життя населення. Переорієнтація економіки на інноваційну модель розвитку потребує формування дієвих механізмів взаємодії між всіма суб'єктами інноваційного процесу, оскільки рівень її ефективності залежить не лише від ефективності окремих самостійних економічних агентів (виробничих підприємств, наукових організацій, вищих начальних закладів, державних установ), але й від того, як вони взаємодіють між собою, а також з суспільними інститутами

Протягом останніх десяти років в українській економіці відбуваються складні трансформаційні процеси, пов'язані з переходом до ринкової організації всього національного відтворення, що і обумовлює пошук інноваційних методів ведення економіки.

Аналіз масштабів та результативності інноваційної діяльності в економіці України свідчить про відносно низьку активність використання на виробництві науково-технічних досягнень, їх слабе залучення до вирішення основних завдань відновлення вітчизняної економіки [1].

Інновації ще не мають вирішального значення для розвитку видів економічної діяльності і забезпечення його економічної стабільності.

Інноваційна діяльність є сьогодні чи не найважливішою умовою створення конкурентоспроможних товарів та послуг як фактора зростання економіки нашої країни, підвищення престижу України на світовому ринку. У міжнародній торгівлі Україна бере участь переважно як експортер, хоча значення є невеликим, а з 2006 року – від'ємним, що характеризує втрату позицій українських імпортерів на світовому ринку. Частка наукомісткої продукції в експорті України незначна, що характеризує сировинну структуру експорту України та низький науково-технічний рівень підприємств-експортерів. Незважаючи на намагання України перейти на інноваційну модель економічного розвитку, суттєвих зрушень у сфері зовнішньої торгівлі високотехнологічними товарами не відбулося, адже експорт високотехнологічних товарів поступається їх імпорту. В структурі експорту високотехнологічних товарів переважають продукція аерокосмічної галузі, електроніка та засоби зв'язку та фармацевтичні препарати – сукупна питома вага цих груп товарів складає 85 % експорту товарів хай-тек [4].

Зростання рівня високотехнологічного експорту – один з важливих чинників розбудови інноваційної складової національної економіки. За даним рівнем Україна має позиції, що значно відстають від країн G7.

Частка високотехнологічних товарів у загальній структурі експорту є досить низькою, на 2013 рік вона становить майже 2,5 %. Тому доцільним є збільшення експорту товарів високотехнологічного сектору шляхом виявлення та освоєння нових ринків збуту продукції, серед яких провідне місце належить азіатському ринку.

Нині важливу роль у визначенні спрямованості дослідницької й інноваційної діяльності відіграє ринок. Тому потрібно здійснювати ретельне, постійне оцінювання потреб ринку, виявляти способи їх задоволення.

Держава повинна здійснювати пряме фінансування інноваційних проектів, стимулювати інвестиції в інноваційні проекти з боку приватних і державних підприємств через створення пільгових умов для тих підприємств, які впроваджують прогресивну техніку і технології, а також займаються науково-дослідною діяльністю.

Проведення інноваційних заходів у складних умовах сучасної економічної ситуації об'єктивно пов'язане зі значними труднощами та фінансовими ризиками. Органи Держкомстату України проводили оцінювання факторів, що стримують інноваційну діяльність на промислових підприємствах. Аналіз статистичних даних свідчить, що фінансові труднощі найбільше впливають на процес науково-технічного розвитку виробництва. На групу факторів, пов'язаних із низькою фінансовою спроможністю, вказують майже всі підприємства. Крім загальних причин недостачі власних коштів та неможливості залучення державних джерел фінансування, значне місце посідає високий рівень кредитних ставок, що також впливає на відсутність коштів у замовника [2].

Негативний вплив на інноваційну діяльність зовнішніх факторів посилюється і дією внутрішніх недоліків господарювання. Це недосконалість системи управління, відставання організації виробництва від розвитку умов та потреб ринкового середовища.

В Україні відсутні достовірні схеми оцінювання інноваційного потенціалу. Через це багато наших підприємств у процесі приватизації можуть втратити вдвічі, а то і втричі від своєї реальної вартості. Тут потрібно закласти гарантії для підприємств, які б, з одного боку, унеможливили недооцінку нематеріальних активів, а з другого – стимулювали надходження інвестиційних проектів, спрямованих на модернізацію та розвиток інноваційного потенціалу підприємств [3].

Для утвердження ефективної національної інноваційної моделі необхідно зробити наступне:

- а) передбачити державні гарантії послідовної і відповідальної інноваційної політики;
- б) створити ефективну систему інноваційного кредитування та інвестування, прийняти необхідні законодавчі документи щодо її правового і фінансового функціонування.

Важливо зрозуміти, що інноваційний розвиток – це довготривалий національний проект. Його реалізація не повинна залежати ні від політичних, ні від будь-яких інших коливань.

Список використаних джерел:

1. Гальчинський А., Геєць В., Семиноженко В. Україна: наука та інноваційний розвиток. — К.: Оранта, 1997. — 286 с.
2. Лапко О. Інноваційна діяльність в системі державного регулювання. — К.: ІЕП НАНУ, 1999. — 253 с.
3. Сіренко Н.М. Система державного управління інноваційним процесом в Україні / Н.М. Сіренко, Дубінін В.А. // Вісник аграрної науки Причорномор'я. — 2007. — вип. 3. — т.1. — С. 190-194.
4. Федулова, Л.І. Україна в міжнародних рейтингових оцінках: чинник інноваційно-технічного розвитку [Текст] / Л.І. Федулова // Актуальні проблеми економіки. -2009. -№5 (95). — С. 39–53.

Драка В.О. Інновації як фактор випереджального розвитку національної економіки / В.О. Драка // «Інноваційний розвиток і транскордонна безпека: економічні, екологічні, правові та соціокультурні аспекти»: III міжнародна науково-практична конференція студентів і молодих учених (м. Чернігів, 16 грудня 2014 року) : збірник матеріалів конференції. — Чернігів : ЧДТУ, 2014. — С. 44-45.